

Generální ředitelství
Dobrovského 1278/25 | 170 00 Praha 7 | Tel.: 950 180 111

Úřad práce ČR

**ZPRÁVA O KONTROLNÍ ČINNOSTI ÚŘADU PRÁCE ČESKÉ REPUBLIKY
REALIZOVANÉ V ROCE 2014**

Zpracovalo: Oddělení kontrolní Odboru kontrolně právního

Schválila: PhDr. Kateřina Sadílková v.r.

V Praze dne: 20. 03. 2015

ÚVOD

Úřad práce České republiky (dále jen „Úřad práce ČR“) je správním úřadem s celostátní působností, v němž působí generální ředitelství, krajské pobočky a pobočka pro hlavní město Prahu (dále jen „krajské pobočky“), jejichž součástí jsou kontaktní pracoviště.

Povinnost vykonávat kontrolní činnost je obecně uložena generálnímu ředitelství, krajským pobočkám a kontaktním pracovištím Úřadu práce ČR zákonem č. 73/2011 Sb., o Úřadu práce České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

Oprávnění k výkonu kontrolní činnosti generálním ředitelstvím a krajskými pobočkami, potažmo kontaktními pracovišti, vyplývá ze zvláštních právních předpisů, a to konkrétně ze:

- zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o zaměstnanosti“),
- zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o sociálních službách“),
- zákona č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pomoci v hmotné nouzi“),
- zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o státní sociální podpoře“),
- zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o finanční kontrole“).

Proces vlastního výkonu kontrolní činnosti se řídí zákonem č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád) vyjma kontrol zaměřených na využívání příspěvku na péči dle zákona o sociálních službách a zákonem o finanční kontrole.

Kontrolní činnost je pak zakotvena v Organizačním řádu Úřadu práce České republiky, ve směrnici generálního ředitele č. 4/2014 Působnost útvarů Úřadu práce České republiky a dále je podrobně rozpracována dalším vnitřním předpisem, a to směrnici generálního ředitele č. 21/2014 Kontrolní činnost v podmínkách Úřadu práce České republiky v aktuálním znění a sdělením ředitele Odboru trhu práce a ředitelky Odboru kontrolně právního č.29/2014 Postup Úřadu práce České republiky

při kontrole zachování nově vytvořených pracovních míst a jejich obsazení po dobu 5 let v rámci investičních pobídek.

Touto zprávou je vyhodnocena kontrolní činnost, jako jedna z činností, která byla v roce 2014 realizována na úrovni generálního ředitelství, 14 krajských poboček a jejich kontaktních pracovišť. Jedná se o kontrolní činnost, která je vykonávána navenek jako součást kontrolního systému, k jehož zabezpečení je Úřad práce ČR jako správní úřad kompetentní.

Kontrolní činnost ve sledovaném období byla realizována v souladu se schváleným Plánem kontrolní činnosti Úřadu práce ČR na rok 2014, který byl sestaven na základě plánů kontrol jednotlivých krajských poboček, jimi řízených kontaktních pracovišť a generálního ředitelství, a který byl aktuálně doplňován a upřesňován na základě potřeb:

- vyplývajících ze situace na trhu práce,
  - jednotlivých kontrolovaných oblastí,
  - inspekce kvality sociálních služeb
- a dle podmínek pro výkon kontrolní a inspekční činnosti.

KONTROLNÍ ČINNOST A JEJÍ ZAMĚŘENÍ

Kontroly byly realizovány nejenom na základě Plánu kontrolní činnosti na rok 2014, ale i na základě podnětů doručených Úřadu práce zvenčí. V roce 2014 bylo Úřadem práce ČR vykonáno celkem **26 265** kontrol (*Tabulka č. 1, Tabulka č. 2 a Graf č. 1*).

V první řadě byla kontrolní činnost zaměřena, tak jak vyplývá ze zákona o finanční kontrole, na využívání finančních prostředků poskytnutých na realizaci nástrojů aktivní politiky zaměstnanosti (dále jen „APZ“) a dalších forem podpory zaměstnanosti podle zákona o zaměstnanosti, kterými jsou vytvoření chráněných pracovních míst (dále jen „CHPM“), částečná úhrada provozních nákladů CHPM, podpora zaměstnávání osob se zdravotním postižením (ustanovení §78 zákona o zaměstnanosti) a v neposlední řadě byla předmětem kontroly i oblast realizovaných nových nástrojů APZ podporujících zaměstnanost.

Předmětem kontrol bylo i čerpání finančních prostředků určených na realizaci projektů financovaných z Evropského sociálního fondu.

Tyto kontroly byly zaměřeny na hospodaření s veřejnými prostředky, zejména při vynakládání veřejných výdajů s tím, zda je dodržen příslušným právním předpisem vymezený účel a kritéria hospodárnosti, účelnosti a efektivnosti. Úřad práce ČR jako poskytovatel veřejné finanční podpory, kterou je oprávněn podle zvláštních právních předpisů poskytovat, vykonává veřejnosprávní kontrolu u žadatelů nebo příjemců této podpory, a to před jejím poskytnutím, v průběhu jejího použití nebo po jejím použití a vyúčtování.

Další kontrolní činnost byla zaměřena na kontrolu dodržování zákona o zaměstnanosti, podle kterého je krajská pobočka Úřadu práce ČR oprávněná kontrolovat výši průměrného měsíčního čistého výdělku a to v rozsahu potřebném pro stanovení výše podpory v nezaměstnanosti a podpory při rekvalifikaci.

V neposlední řadě byly realizovány kontroly na úseku nepojistných sociálních dávek zaměřené na dodržování zákona o státní sociální podpoře, zákona o pomoci v hmotné nouzi, stejně tak bylo zajištěno provádění inspekcí poskytování sociálních služeb podle zákona o sociálních službách a kontroly zaměřené na využívání příspěvku na péči dle zákona o sociálních službách.

Celkový počet kontrol vykonaných Úřadem práce ČR v roce 2014 z hlediska jednotlivých kontrolovaných oblastí

Kontrola	počet
Průměrný měsíční čistý výdělek	183
APZ, APZ-ESF, ostatní nástroje APZ	11.763
Podpora zaměstnanosti osob se zdravotním postižením	2.102
Státní příspěvek na výkon pěstounské péče	12
Státní sociální podpora	528
Hmotná nouze	12
Inspekce poskytování sociálních služeb.	314
Využívání příspěvků na péči	11.351
Celkem	26.265

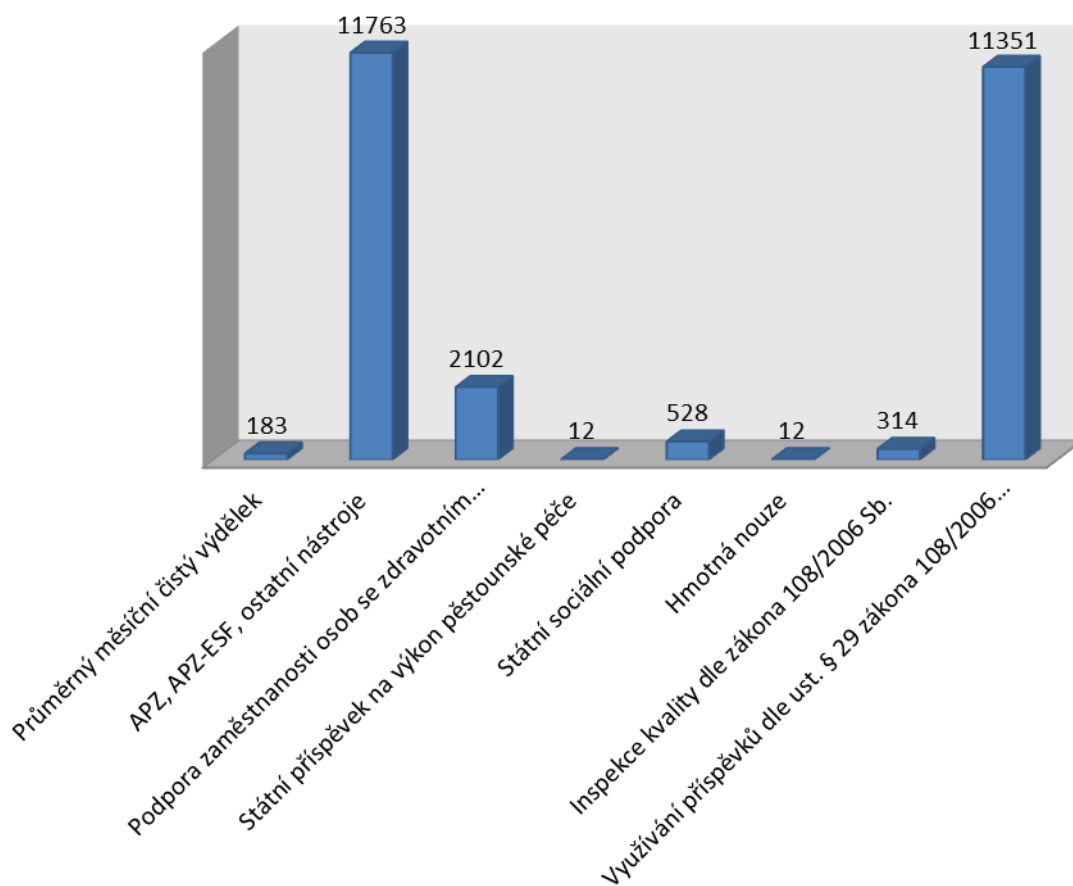
Tab. č. 1

Celkový počet kontrol vykonaných Úřadem práce ČR v roce 2014 z hlediska jednotlivých právních předpisů

Kontrola	Počet			
Veřejnosprávní kontrola	13.889	zákon č. 320/2001 Sb.,		
Ostatní	12.376	Z toho:	kontrola	počet
			Inspekce dle zákona č. 108/2006 Sb.,	314
			Kontroly dle zákona č. 108/2006 Sb.,	11.351
			Ostatní	711
Celkem	26.265			

Tab. č. 2

**Počet kontrol ÚP ČR provedených v roce 2014
(celkem 26 265 kontrol)**

Graf č. 1

VÝKON KONTROLNÍ ČINNOSTI

1. Kontroly vykonané dle zákona o finanční kontrole

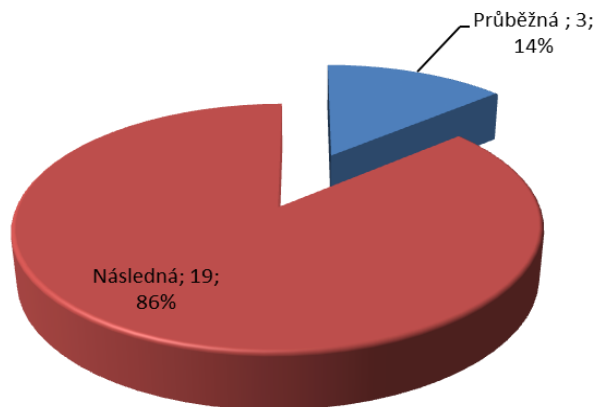
Generální ředitelství

Kontrolní činnost na úrovni generálního ředitelství byla realizována Oddělením aktivní politiky zaměstnanosti Odboru trhu práce a Oddělením kontrolním Odboru kontrolně právního se zaměřením na dodržování podmínek dohod uzavřených mezi poskytovatelem veřejné finanční podpory a příjemci investičních pobídek poskytnutých podle zákona č. 72/2000 Sb., o investičních pobídkách, ve znění pozdějších předpisů a na plnění cílených programů celostátního charakteru podle ustanovení § 120 zákona o zaměstnanosti. Celkem bylo v roce 2014 vykonáno **22** veřejnosprávních kontrol (*Graf č. 2*).

- Oddělení aktivní politiky zaměstnanosti Odboru trhu práce zahájilo a ukončilo ve sledovaném období **3** průběžné veřejnosprávní kontroly na místě.
- Oddělení kontrolní Odboru kontrolně právního zahájilo ve sledovaném období celkem **19** následných veřejnosprávních kontrol na místě zaměřených na dodržování podmínek dohod uzavřených mezi poskytovatelem veřejné finanční podpory a příjemci veřejné finanční podpory - investičních pobídek a na plnění cílených programů celostátního charakteru podle ustanovení § 120 zákona o zaměstnanosti. Z celkového počtu zahájených následných veřejnosprávních kontrol Oddělení kontrolní Odboru kontrolně právního ukončilo **18** těchto kontrol s tím, že **1** kontrola bude ukončena v roce 2015 a to z důvodu, že je nutné, aby zaměstnavatel předložil další podklady potřebné k samotnému výkonu kontroly i k jejímu ukončení. Ve sledovaném období byla ukončena **1** následná veřejnosprávní kontrola na místě z předchozího období - roku 2013.

V rámci kontrolní činnosti bylo u **jednoho** příjemce veřejné finanční podpory zjištěno porušení uzavřené dohody a to tím, že nevytvořil a neobsadil minimálně 150 pracovních míst, na která byla poskytnuta hmotná podpora. Zjištění bylo předáno k dalšímu řízení místně příslušnému finančnímu úřadu.

Počet provedených veřejnosprávních kontrol - generální ředitelství ÚP ČR
(celkem 22)

Graf č. 2

Krajské pobočky a vybraná kontaktní pracoviště

Kontrolní činnost na úrovni krajských poboček Úřadu práce ČR byla realizována příslušnými věcnými útvary a referáty specializovaných kontrol dle zákona o finanční kontrole. Věcné útvary krajských poboček, respektive věcné útvary vybraných kontaktních pracovišť, vykonávaly předběžné a průběžné veřejnosprávní kontroly u příjemců veřejné finanční podpory a referáty specializovaných kontrol, pak následné veřejnosprávní kontroly u příjemců veřejné finanční podpory.

Celkem bylo ve sledovaném období dle zákona o finanční kontrole provedeno z úrovně krajských poboček **13 867** veřejnosprávních kontrol u příjemců veřejné finanční podpory (*Graf č. 3 a Graf č. 4*).

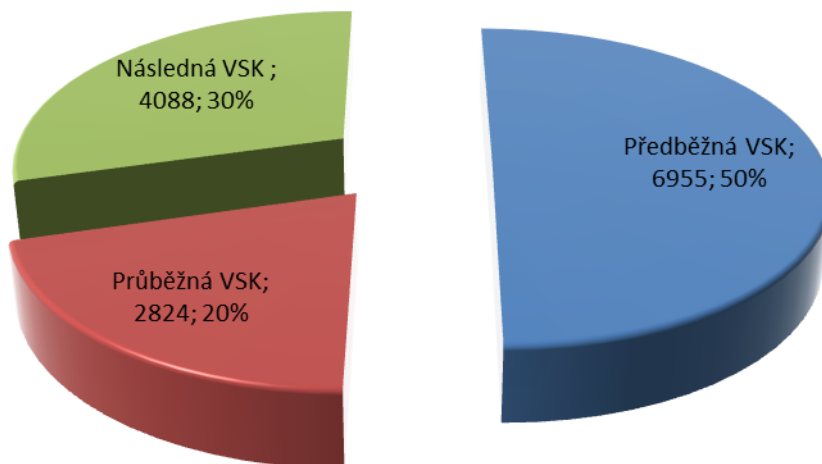
- Z celkového počtu vykonaných veřejnosprávních kontrol bylo **6 955** kontrol předběžných, **2 824** kontrol průběžných a **4 088** kontrol následných.
- Z celkového počtu vykonaných veřejnosprávních kontrol bylo **3 383** kontrol zaměřeno na dodržování dohod uzavřených v rámci aktivní politiky zaměstnanosti financovaných z prostředků státního (pouze národního) rozpočtu, dalších **8 335** kontrol bylo vykonáno u příjemců veřejné finanční podpory, resp. finančních prostředků určených na realizaci projektů financovaných z Evropského sociálního fondu.
- Krajské pobočky Úřadu práce ČR dále provedly **1 702** veřejnosprávních kontrol v souvislosti s poskytováním příspěvku na podporu zaměstnávání osob se zdravotním postižením podle ustanovení § 78 zákona o zaměstnanosti

a **400** kontrol zaměřených na čerpání veřejné finanční podpory na vytvoření chráněných pracovních míst a částečnou úhradu provozních nákladů chráněných pracovních míst.

- Vybrané krajské pobočky Úřadu práce ČR svou kontrolní činností zaměřily na dodržování povinnosti příjemců investičních pobídek, podle zákona o investičních pobídkách, zachovat počet nově vytvořených pracovních míst a obsazení těchto míst po dobu nejméně 5let od ode dne prvního čerpání investiční pobídky. V rámci této kontrolní činnosti provedly krajské pobočky Úřadu práce ČR **23** veřejnosprávních kontrol.
- Krajské pobočky Úřadu práce ČR dále provedly **12** veřejnosprávních kontrol u příjemců státního příspěvku na výkon pěstounské péče podle zákona o sociálně-právní ochraně dětí a **12** veřejnosprávních kontrol u subjektů poskytujících podklady pro poskytování dávek pomoci v hmotné nouzi.

V rámci vykonaných veřejnosprávních kontrol bylo krajskými pobočkami a kontaktními pracovišti zjištěno **707** porušení uzavřených dohod APZ a dalších forem podpory zaměstnanosti a **16** porušení bylo zjištěno v souvislosti s kontrolou podpory zaměstnávání osob se zdravotním postižením., tedy celkem **723** porušení.

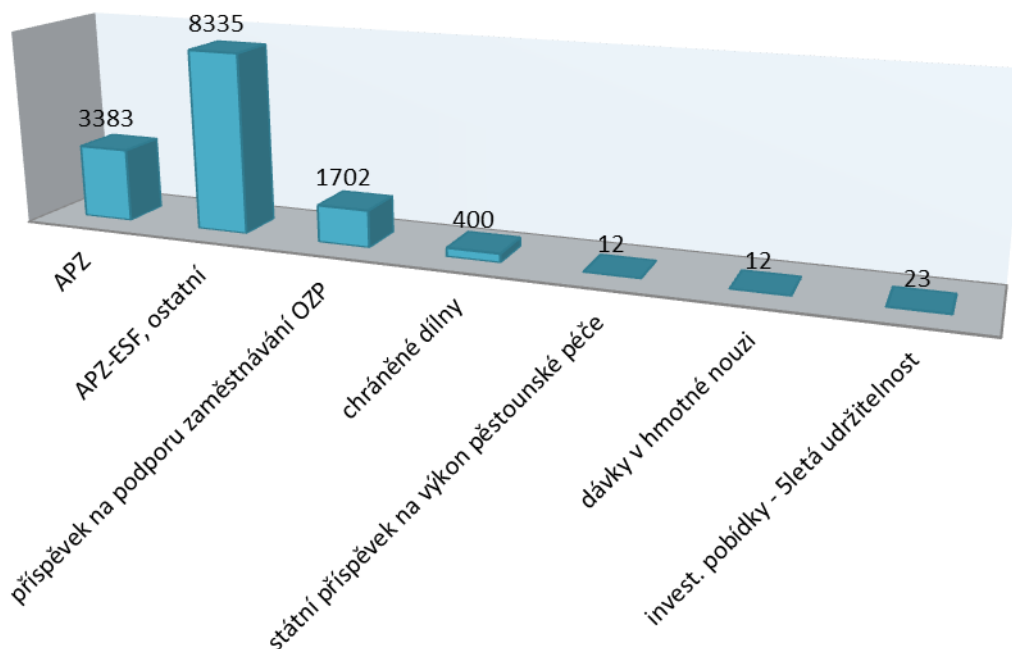
Veřejnosprávní kontroly provedené krajskými pobočkami ÚP ČR (celkový počet 13.867 kontrol)

Graf č. 3

Veřejnosprávní kontroly provedené krajskými pobočkami ÚP ČR (celkový počet kontrol 13.867 kontrol)

Graf č. 4

Nejčastější zjištění při výkonu veřejnosprávních kontrol:

- na úseku aktivní politiky zaměstnanosti příjemci veřejné finanční podpory hradili odvody na sociálním zabezpečení a veřejném zdravotním pojištění v rozporu s uzavřenými dohodami (veřejně prospěšné práce a společensky účelná pracovní místa vyhrazená) a stejně tak hradili i mzdy v rozporu s uzavřenými dohodami, tj. až po doručení výkazu – Měsíční vyúčtování mzdových nákladů,
- na úseku aktivní politiky zaměstnanosti příjemci veřejné finanční podpory nedodržovali tzv. oznamovací povinnost např. oznámení o ukončení pracovního poměru zaměstnance, jehož zaměstnání podporuje Úřad práce ČR veřejnou finanční podporou,
- na úseku podpory zaměstnávání osob se zdravotním postižením dle ustanovení § 78 zákona o zaměstnanosti – odvody na sociálním zabezpečení, odvody na veřejném zdravotním pojištění bylo hrazeno až po doručení Žádosti o příspěvek na podporu zaměstnávání osob se zdravotním postižením, stejně

tak nebyly uhrazeny mzdy zaměstnanců před doručením Žádosti o příspěvek na podporu zaměstnávání osob se zdravotním postižením a v neposledním případě zaměstnavatelé nesnižují základ pro výpočet odvodu na zdravotní pojištění dle ustanovení § 3 odst. 7 zákona č. 592/1992 Sb., o pojistném na všeobecné zdravotní pojištění, ve znění pozdějších předpisů,

- na úseku projektu „Vzdělávejte se pro růst!“- národní individuální projekt, bylo zjištěno Úřadem práce ČR, že mzdové náklady jsou vykazovány ve vyšší částce, než odpovídá účasti zaměstnanců na vzdělávací aktivitě, mzdy nejsou hrazeny zaměstnancům před poskytnutím veřejné finanční podpory Úřadem práce ČR, není zajištěna prokazatelná denní evidence docházky zaměstnanců, kteří se účastní vzdělávací aktivity během uvedeného projektu,
- nepřipravenost kontrolovaných osob, problém externích účetních bez přítomnosti zástupce kontrolované osoby, který uzavíral dohody APZ a byl seznámen s obsahem uzavíraných dohod,
- neprůkaznost ve věci vedení vyplácených mezd zaměstnancům v hotovosti.

2. Ostatní kontroly

Krajské pobočky a kontaktní pracoviště

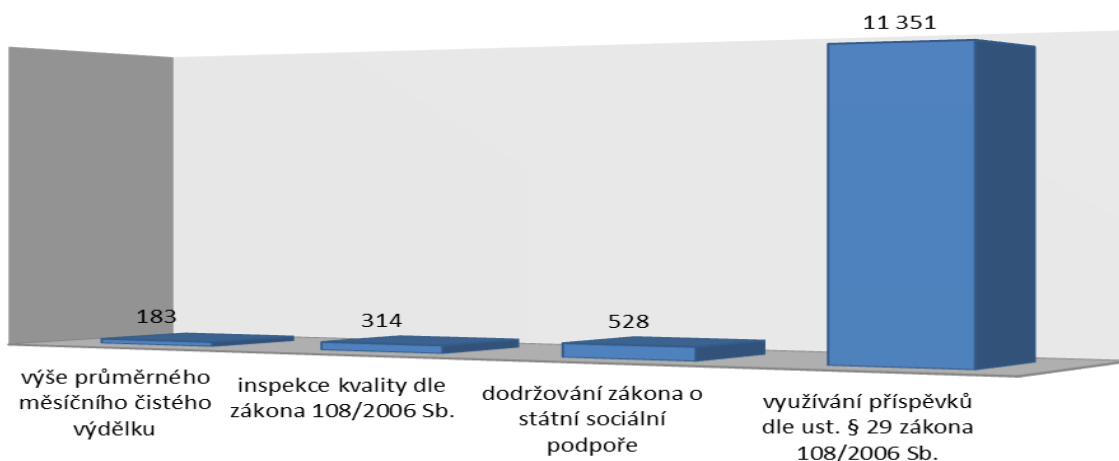
Pravomoc vykonávat ostatní kontrolní činnost mají v souladu s příslušnými právními předpisy pouze krajské pobočky Úřadu práce ČR, potažmo jejich kontaktní pracoviště. Celkem bylo vykonáno **12 376** kontrol (*Graf č. 5*).

Kontroly krajských poboček a kontaktních pracovišť Úřadu práce ČR byly zaměřeny na:

- kontrolu dodržování zákona o zaměstnanosti, podle kterého je krajská pobočka oprávněna kontrolovat výši průměrného měsíčního čistého výdělku, a to pro účely stanovení výše podpory v nezaměstnanosti a podpory při rekvalifikaci; v této oblasti provedly ve sledovaném období referáty specializovaných kontrol krajských poboček celkem **183** kontrol,
- kontrolu dodržování standardu poskytování sociálních služeb jednotlivými poskytovateli, těchto inspekcí vykonaly referáty specializovaných kontrol v souladu se zákonem o sociálních službách **314**,
- dodržování zákona o státní sociální podpoře, přičemž v této oblasti bylo provedeno celkem **528** kontrolních akcí,

- využívání příspěvku na péči dle zákona o sociálních službách, přičemž v této oblasti bylo provedeno **11 351** kontrol.

Ostatní kontroly provedené krajskými pobočkami ÚP ČR (celkem 12.376 kontrol)

Graf č. 5

Nejčastější zjištění při výkonu ostatních kontrol:

- při kontrolách průměrného měsíčního čistého výdělku zaměstnavatelé nedodržují minimální zaručené mzdy dle nařízení vlády č. 567/2006 Sb., o minimální mzdě, o nejnižších úrovních zaručené mzdy, o vymezení ztíženého pracovního prostředí a o výši příplatku ke mzdě za práci ve ztíženém pracovním prostředí,
- zaměstnavatelé nevedou denní evidenci docházky dle ustanovení § 96 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů,
- při inspekcích poskytování sociálních služeb dochází k tomu, že poskytovatelé neplánují nebo pouze částečně plánují společně s uživateli průběh poskytování sociální služby, s ohledem na osobní cíle a možnosti uživatele, poskytovatelé společně s uživateli průběžně nehodnotí, zda jsou naplňovány osobní cíle, poskytovatelé nedostatečně nebo vůbec písemně nezpracovávají vnitřní pravidla pro předcházení situací, v nichž by v souvislosti s poskytováním sociálních služeb mohlo dojít k porušení

základních lidských práv a svobod, a podle nich by bylo možné postupovat,

poskytovatelé nemají písemně zpracována vnitřní pravidla, ve kterých by vymezovali situace, kdy by mohlo dojít ke střetům zájmů se zájmy osob, kterým je poskytována sociální služba, včetně pravidel, jak tyto situace řešit, aby podle nich bylo možné postupovat, poskytovatelé průběžně nekontrolují a nehodnotí, zda je způsob poskytování sociální služby v souladu s definovaným posláním, cíli a zásadami sociální služby a osobními cíli jednotlivých osob, smlouvy o poskytování sociálních služeb, neobsahují některé povinné náležitosti smluv,

- při kontrolách na úseku státní sociální podpory bylo zjištěno, že při potvrzování příjmů pro přiznání dávek státní sociální podpory jsou započítávány částky – vrácení daňového bonusu při ročním zúčtování daní za předcházející rok, naopak na dokladech, na jejichž základu Úřad práce ČR přiznává dávky státní sociální podpory, nejsou uváděné částky vrácené daně při ročním zúčtování daní za předcházející rok, na podkladech nejsou započítány náhrady mezd při pracovní neschopnosti zaměstnanců (klientů Úřadu práce ČR) do celkového příjmu, nebo nejsou příjmy přiznávány klienty Úřadu práce ČR vůbec, což způsobuje přiznání nesprávných částek na dávkách státní sociální podpory.

Ostatními kontrolami krajské pobočky a kontaktní pracoviště zjistily celkem **4 170** porušení, z toho na úseku kontrol průměrného měsíčního čistého výdělku to bylo **61** porušení, na úseku státní sociální podpory to bylo **2 683** porušení, na úseku inspekce poskytování sociálních služeb to bylo **274** porušení a na úseku využívání příspěvku na péči to bylo **428** porušení.

ZÁVĚR

Na základě provedené kontrolní činnosti v rámci veřejnosprávních kontrol a ostatní kontrolní činnosti byla Úřadem práce ČR zjištěna týkající se ostatních správních orgánů **předána** k dalšímu řízení:

- ve **195** případech místně příslušným finančním úřadům,
- v **95** případech Státnímu úřadu inspekce práce, respektive oblastním inspektorátům práce a
- ve **12** případech okresním správám sociálního zabezpečení a příslušným zdravotním pojišťovnám.

Kontrolní činnost lze hodnotit jako přínosnou aktivitu Úřadu práce ČR, jenž je důležitým nástrojem, který by měl být chápán nejenom jako restriktivní nástroj státní správy, ale i jako preventivní a výchovný prostředek, jehož úkolem je eliminovat porušování příslušných právních předpisů.